

Kokkuvõte lõppenud sihtkontrollist „Taristuehitus 2025“

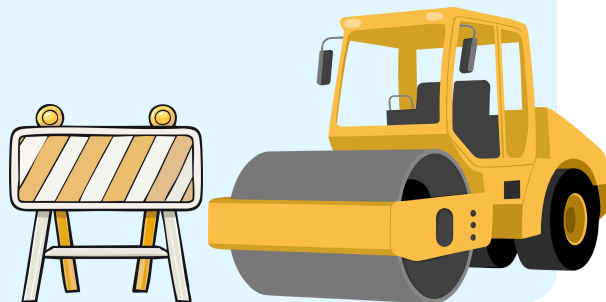
Ehitussektor on jätkuvalt üks suurima tööõnnetuste riskiga valdkondi – viimase kolme aasta jooksul on ehitussektoris juhtunud 768 tööõnnetust ning tööülesandeid täites on oma elu kaotanud 10 inimest.

Taristuehitus hõlmab riskantseid tööetappe, sealhulgas tööd liikluse vahetus läheduses, kaevandites, kõrgustes ning koos rasketehnikaga. Tööinspektsioon viis 1. maist kuni 30. septembrini läbi sihtkontrolli, mille eesmärk oli hinnata töötervishoiu ja tööohutuse nõuete täitmist taristuehituse ehitusplatsidel, et tõsta ettevõtjate teadlikkust ning ennetada tööõnnetusi ja tervisekahjustusi.

Varasemate kontrollide tulemused ja statistika näitavad, et **taristuehituses juhtub igal aastal ligikaudu 60 tööõnnetust**, millest osa on rasked ja mõnel juhul ka surmaga lõppenud. Enim tööõnnetusi juhtub 25–34-aastaste meestega ja eriti nende seas, kes on ettevõttes töötanud alla aasta.

Sihtkontrolli fookuses olid järgmised teemad:

- masinate ohutu kasutamine (tõsteseadmed/seadised, redelid, tellingud, elektriseadised- ja kaablid jms);
- kõrgustes ja kaevandites töötamine (kukkumis-, varingu- ja uppumisoht);
- isikukaitsevahendite kasutamine ja nende vastavus kaitsevajadusele;
- ohualade piirestamine ja selge märgistamine;
- liiklejate ning töötajate turvalisuse tagamine;
- kemikaalide ja bituumeni käitlemine;
- tööohutuse plaani olemasolu ja rakendamine;
- ehitusplatsi koordinaatori tegevus;
- esmaabikorraldus,
- töökeskkonna riskianalüüs ja töötajate tervisekontroll.

Kontrolli ulatus ja maht

Sihtkontroll viidi läbi **49** taristuehituse ehitusplatsil üle Eesti.

Kontrollid toimusid järgmistes maakondades: Harju (17), Ida-Viru (2), Järva (1), Lääne-Viru (1), Põlva (2), Pärnu (7), Rapla (3), Tartu (11), Valga (3) ja Viljandi (2).

Kontrolliga oli hõlmatud kokku **445** töötajat.

Kontrollide käigus tuvastati kokku **194** RIKKUMIST.

Kontrolli käigus tehti töökeskkonna ohutuse parandamiseks ettekirjutused 10-le ehitusplatsile, kokku 22 ettekirjutuse ulatuses.

Kolmel juhul peatati ohtlik töö ja kolmel korral keelati töövahendi kasutamine.

Ühele tööandjale määrati ettekirjutuse täitmise tagamiseks sunniraha hoiatus ning algatati üks väärteomenetlus seoses töötajate elu või tervist ohustava olukorraga.

NÄIDE

Sihtkontrolli käigus tuvastati juhtum, kus kaks töötajat teostasid töid hinnanguliselt 5 meetri sügavuses kaevandis, mille nõlva kalle oli ligikaudu 70–80 kraadi.

Kaevandis ei olnud rakendatud nõuetekohaseid ohutusmeetmeid – **puudusid pinnasele vastavad toestused või tõkketamm ning kaevandi kalded ei vastanud tööohutuse nõuetele.**

Väljakaevatud pinnas oli ladestatud vahetult kaevandi servale, mis suurendas varinguohtu. Lisaks paiknes ekskavaator vahetult kaevandi serval, otse töötajate kohal, tekitades otsese varinguohtu ning reaalse ohu töötajate elule ja tervisele.

Tööandja tegevusetus ning töö korraldamine sellistes tingimustes tekitasid otsese ja kõrge varinguohtu, mistõttu **alustati väärteomenetlus** tööandja seadusliku esindaja suhtes.

Kirjeldatud tegevusega rikuti Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 4 lõike 5 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 14.11.2008 määruse nr 377 „Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ehituses1“ sätteid, eelkõige:

- § 31 lõige 1 punkt 1, mille kohaselt tuleb kaevandis, kaevus, tunnelis või maa all töötades tarvitusele võtta vajalikud ettevaatusabinõud, sealhulgas kasutada pinnasele vastavat toestust või tõkketammi;
- § 31 lõige 4, mille kohaselt tuleb pinnasekuhjad, materjalid ja liiklusvahendid paigutada kaevamiskohast piisavale kaugusele ning vajaduse korral püstitada kaitsetõkked.

Tööohutuse korraldus

Tööohutuse koordinaator oli määratud 42 ehitusplatsil 44-st, oma ülesandeid täitis neist nõuetekohaselt 38 koordinaatorit. Tööohutuse plaan oli koostatud 40 platsil, kuid 13 juhul ei olnud see ajakohane või töötajatele kättesaadav. Iganädalased tööohutusalsed üldkontrollid olid läbi viidud 24 ehitusplatsil, mis näitab, et **järelevalve regulaarsus ja kvaliteet vajavad parandamist.**

Esmaabi ja olmetingimused

Koolitatud esmaabiandja oli määratud 30 platsil, 19 platsil see puudus. Esmaabivahendid ja silmadušš olid kättesaadavad 29 platsil, kuid 20 juhul mitte. Hädaabinumber ja esmaabiandja andmed olid nähtaval 30 platsil.

Olmetingimused olid üldiselt head – kõigil ehitusplatsidel oli tagatud võimalus puhata ja einestada, nõuetele vastav kvaliteetne joogivesi oli tagatud 47 platsil ning tualettruumid olemas 40 ehitusplatsil.

Töökoha ja ohuala korraldus

Ehitusplatsi välispiir oli selgesti märgistatud või piirestatud 42 platsil, kuid 7 juhul see puudus või oli märgistatud või piirestatud vaid osaliselt. Liikumisteed olid ohutud 43 platsil, kuid mõnel juhul tuvastati pinnase ebatasasusi ja takistusi, millega kaasnes komistamisohu. Piiratud juurdepääsuga ohuala oli selgesti märgistatud või piirestatud 9 ehitusplatsil 47-st. Ohutust tagavad kaitsepiirded kukkumisohtu vältimiseks puudusid ühel ehitusplatsil kolmest.

Isikukaitsevahendite kasutamine

Töötajad olid valdavalt varustatud isikukaitsevahenditega 40 ehitusplatsil, kuid **9 ehitusplatsil ei kasutatud väljastatud isikukaitsevahendeid korrektselt**. Ohutusvesti kanti 45 ehitusplatsil, kaitsekiivrit 37 ehitusplatsil ja kaitsejalanõusid 40 ehitusplatsil.

Töötajate teadlikkust isikukaitsevahendite vajalikkusest tuleb tõsta, eriti nooremate töötajate seas.

Kaitsejalanõud puuduvad

Kuulmiskaitsevahendid puuduvad

Töövahendite ja kaevandite ohutus

Kaevandamismasinad olid korras 28 ehitusplatsil 28st. Redelid ja tellingud vastasid nõuetele ning olulisi rikkumisi ei leitud.

NÄIDE

Ühel ehitusplatsil oli kasutusel redel, mis ei olnud piisavalt pikk, et ulatuda vähemalt ühe meetri võrra üle juurdepääsutasandi ehk kaevandi väljapääsu.

Kaevandite ohutuse osas oli olukord valdavalt rahuldav – 18 ehitusplatsil olid kalded piisavad ja toetus tagatud, kuid **3 platsil esines varinguht** ning **2 platsil ei olnud pinnasekuhjad kaevamiskohast piisavalt kaugel**. Kaevandite sisse- ja väljapääsud olid enamasti ohutud. Kahel juhul oli kasutuses nõuetele mittevastavad tõsteseadised (tõstetropid).

Kaevandi kalded liiga järsud/pinnasekuhjad

Riskianalüüs, juhendamine ja tervisekontroll

Töökeskkonna riskianalüüs oli läbi viidud 46 kontrollitud ettevõttel ja edastatud Tööinspeksioonile 45 juhul. Väljaarvatud ühe erandiga, oli kõikidel ehitusplatsidel töötajate **juhendamine ja väljaõpe kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis registreeritud**. Viiel ehitusplatsil tuvastati töötajaid, kelle puhul oli tööandja jätnud **tervisekontrollid korraldamata**. Erilist tähelepanu vajab tööle asuvate uute töötajate juhendamine ja väljaõpe, kuna nendel on suurem oht sattuda tööõnnetusse.

KOKKUVÕTE

Tõsised rikkumised:

- Kontrolli käigus ilmnis juhtumeid, kus töötajad viibisid sügavates kaevandites ilma nõuetekohaste toetuste ja kaitsemeetmeteta. Sellised olukorrad tekitasid otsese varinguohtu ning seadsid töötajate elu tõsisesse ohtu.
- 9 ehitusplatsil ei kasutatud väljastatud isikukaitsevahendeid korrektselt.
- 3 platsil esines varinguoht.
- 2 platsil ei olnud pinnasekuhjad kaevamiskohast piisavalt kaugel.

Positiivsed leiud:

- Tööohutuse koordinaator oli määratud enamikus ettevõtetes.
- Redelid ja tellingud vastasid valdavalt nõuetele.
- Töötingimused (joogivesi, puhkevõimalused, tualetid) olid üldiselt tagatud.
- Töötajatele oli läbi viidud juhendamine ja väljaõpe ning need ka registreeritud.

Soovitused tööandjatele:

- Tagada, et tööohutuse plaan oleks ajakohane ja töötajatele kättesaadav.
- Korraldada regulaarsed tööohutuse üldkontrollid ja dokumenteerida tulemused.
- Veenduda, et kaevandite kalded ja toetused vastaksid nõuetele.
- Selgesti märgistada või piirestada kõik ohualad ja tagada liikumisteede ohutus.
- Kontrollida töövahendite ja tõsteseadmete/seadiste korrasolekut enne kasutamist.
- Parandada töötajate juhendamise ja väljaõppe kvaliteeti, eriti uute töötajate puhul.
- Tagada, et esmaabivahendid, silmadušš ja hädaabinumber oleksid nähtaval kohal.
- Varustada kõik töötajad nõuetekohaste isikukaitsevahenditega ja tagada nende kasutamine.

Meie kohustus ja eesmärk on tagada kõigi töötajate turvalisus, et igaüks jõuaks töölt koju elusa ja tervena.

TÖÖINSPEKTSIOON